

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 27.1.2023
COM(2023) 42 final

2023/0016 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na Konferenci pogodbenic
Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene
nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini glede nekaterih sprememb
Konvencije in Priloge III h Konvenciji**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa na Konferenci pogodbenic Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepov o spremembi Priloge III zaradi vključitve acetoklora, karbosulfana, krizotilnega azbesta, fentiona (formulacije z zelo majhnim volumnom (ULV) s koncentracijo aktivne snovi 640 g/l ali več), iprodiona, tekočih formulacij (koncentrat za emulzijo in topni koncentrat), ki vsebujejo parakvat diklorid v koncentraciji 276 g/l ali več, kar ustreza koncentraciji parakvat iona 200 g/l ali več, in terbufosa.

Poleg tega se ta predlog nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa na Konferenci pogodbenic Rotterdamske konvencije v zvezi s predlogom o spremembi Konvencije, ki so ga predložili Švica, Avstralija in Mali.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Rotterdamska konvencija

Cilj Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je krepiti deljeno odgovornost in sodelovanje med pogodbenicami v mednarodni trgovini z določenimi nevarnimi kemikalijami, da se zavarujeta zdravje ljudi in okolje pred možno škodo ter da se prispeva k okoljsko sprejemljivi uporabi teh kemikalij. Konvencija je začela veljati 24. februarja 2004.

Evropska unija je pogodbenica Konvencije¹.

2.2. Konferenca pogodbenic

Konferenca pogodbenic, ustanovljena na podlagi člena 18 Konvencije, je upravljavski organ Rotterdamske konvencije. Ta organ se običajno sestane vsaki dve leti, da spremlja izvajanje Konvencije. Poleg tega pregleduje kemikalije, ki mu jih v obravnavo predloži Odbor za pregled kemikalij.

V skladu s členom 5(1) Konvencije morajo pogodbenice predložiti uradna obvestila o dokončnih ureditvenih ukrepih, sprejetih za prepoved ali strogo omejitev uporabe kemikalij na nacionalni ravni. Ko sekretariat prejme najmanj dve uradni obvestili od dveh pogodbenic, ki spadata na dve različni območji za soglasje po predhodnem obveščanju, za isto kemikalijo, se ta uradna obvestila predložijo Odboru za pregled kemikalij. Odbor za pregled kemikalij mora uradna obvestila pregledati v skladu z merili iz Priloge II h Konvenciji ter sprejeti priporočilo glede uvrstitve zadevne kemikalije na seznam, ki jo nato preuči Konferenca pogodbenic.

Poleg tega lahko v skladu s členom 6(1) Konvencije vsaka pogodbenica, ki je država v razvoju ali država z gospodarstvom v prehodu in se sooča s težavami zaradi zelo nevarne oblike pesticidnega pripravka v danih okoliščinah uporabe na njenem ozemlju, predlaga uvrstitev te zelo nevarne oblike pesticidnega pripravka na seznam v Prilogi III h Konvenciji. Odbor za pregled kemikalij mora predloge pregledati v skladu z merili iz Priloge IV h

¹ Sklep Sveta 2006/730/ES z dne 25. septembra 2006 o sklenitvi Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini v imenu Skupnosti (UL L 299, 28.10.2006, str. 23).

Konvenciji ter sprejeti priporočilo glede uvrstitve zadevne zelo nevarne oblike pesticidnega pripravka na seznam, ki jo nato preuči Konferenca pogodbenic.

Postopek sprejemanja sprememb Konvencije ureja člen 21 Konvencije, postopek sprejemanja in spreminjanja prilog pa člen 22. V skladu s členom 23 Konvencije ima vsaka pogodbenica en glas. Organizacije za regionalno gospodarsko povezovanje, kot je EU, pa svojo pravico do glasovanja uveljavljajo s številom glasov, ki je enako številu njihovih držav članic, ki so pogodbenice Konvencije.

2.3. Predvideni akti Konference pogodbenic

Konferenca pogodbenic bo na enajstem rednem zasedanju obravnavala sprejetje sklepov o uvrstitvi acetoklora, karbosulfana, krizotilnega azbesta, fentiona (formulacije z zelo majhnim volumnom (ULV) s koncentracijo aktivne snovi 640 g/l ali več), iprodiona, tekočih formulacij (koncentrat za emulzijo in topni koncentrat), ki vsebujejo parakvat diklorid v koncentraciji 276 g/l ali več, kar ustreza koncentraciji parakvat iona 200 g/l ali več, in terbufosa na seznam v Prilogi III h Konvenciji.

Zaradi uvrstitve kemikalij na seznam v Prilogi III bo zanje, ko se bo z njimi trgovalo na mednarodni ravni, veljal postopek soglasja po predhodnem obveščanju. Zato bodo morale pogodbenice sekretariatu predložiti uvozne odgovore, da jih bo ta nato lahko dal na voljo vsem pogodbenicam. Pogodbenice izvoznice bodo morale pri izvozu navedenih kemikalij upoštevati uvozne odgovore.

Predvideni akt bo postal za pogodbenice zavezujoč v skladu s členom 22(5)(c) Konvencije, ki določa: „[S]klep o spremembi Priloge III depozitar takoj sporoči pogodbenicam. Sprememba začne veljati za vse pogodbenice na dan, določen v sklepu“.

Konferenca pogodbenic bo preučila tudi predlog Švice, Avstralije in Malija za spremembo členov 7, 10, 11 in 22 Konvencije ter vključitev nove Priloge VIII. Glede na razprave na Konferenci pogodbenic bo predlog morda treba spremeniti. S predlaganimi spremembami bo vzpostavljen mehanizem za urejanje izvoza kemikalij, ki jih je Odbor za pregled kemikalij priporočil za uvrstitev na seznam v Prilogi III, vendar Konferenca pogodbenic še ni dosegla soglasja o tem.

Uvrstitev na seznam v Prilogi VIII in ustrezna pravila o izvozu zadevnih kemikalij se bodo uporabljala za vse pogodbenice, ki ratificirajo spremembo, dokler bo ta kemikalija uvrščena na seznam v Prilogi III. Sklep o uvrstitvi na seznam v Prilogi VIII bo sprejet soglasno, z možnostjo odločitve s tričetrtinsko večino glasov pogodbenic, ki so prisotne in glasujejo na zasedanju, če so izčrpana vsa prizadevanja za doseg soglasja.

Predvidena sprememba bo za pogodbenice zavezujoča v skladu s členom 21(5) Konvencije, ki določa naslednje: „O ratifikaciji, sprejetju ali potrditvi spremembe se pisno uradno obvesti depozitar. Sprememba, sprejeta v skladu z odstavkom 3, začne veljati za pogodbenice, ki so jo sprejele, devetdeseti dan po datumu, ko najmanj tri četrtine pogodbenic deponira svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Pozneje začne sprememba veljati za vsako drugo pogodbenico devetdeseti dan po datumu, ko ta pogodbenica deponira svojo listino o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi spremembe.“ Posledično bi morala Unija po tem, ko je sprememba sprejeta in jo depozitar obvesti o njej, sprejeti ukrepe za odobritev spremembe v skladu s členom 21(5) Konvencije in o tem uradno obvestiti depozitarja.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Stališče, ki se zastopa v imenu Unije na enajstem zasedanju Konference pogodbenic Rotterdamske konvencije, je, da se podpre uvrstitev acetoklora, karbosulfana, krizotilnega

azbesta, fentiona (formulacije z zelo majhnim volumnom (ULV) s koncentracijo aktivne snovi 640 g/l ali več), iprodiona, tekočih formulacij (koncentrat za emulzijo in topni koncentrat), ki vsebujejo parakvat diklorid v koncentraciji 276 g/l ali več, kar ustreza koncentraciji parakvat iona 200 g/l ali več, in terbufosa na seznam v Prilogi III v skladu z ustreznimi priporočili Odbora za pregled kemikalij.

Pogodbenice so v skladu s členom 5(1) Konvencije predložile uradna obvestila o dokončnih ureditvenih ukrepih, sprejetih za prepoved ali strogo omejitev uporabe acetoklora, karbosulfana, krizotilnega azbesta, iprodiona in terbufosa na nacionalni ravni.

Poleg tega so v skladu s členom 6(1) predložile predloge za uvrstitev fentiona (formulacije z zelo majhnim volumnom (ULV) s koncentracijo aktivne snovi 640 g/l ali več) in tekočih formulacij (koncentrat za emulzijo in topni koncentrat), ki vsebujejo parakvat diklorid v koncentraciji 276 g/l ali več, kar ustreza koncentraciji parakvat iona 200 g/l ali več, na seznam v Prilogi III h Konvenciji.

Odbor za pregled kemikalij je uradna obvestila pregledal v skladu z merili iz Priloge II, predloge pa v skladu z merili iz Priloge IV h Konvenciji, ter ugotovil, da so izpolnjena vsa ustrezna merila.

Zaradi uvrstitve kemikalij na seznam v Prilogi III bo zanje, ko se bo z njimi trgovalo na mednarodni ravni, veljal postopek soglasja po predhodnem obveščanju. Zato bodo morale pogodbenice sekretariatu predložiti uvozne odgovore, da jih bo ta nato lahko dal na voljo vsem pogodbenicam. Pogodbenice izvoznice bodo morale pri izvozu navedenih kemikalij upoštevati uvozne odgovore.

Stališče, ki se zastopa v imenu Unije na enajstem zasedanju Konference pogodbenic Rotterdamske konvencije v zvezi s predlogom Švice, Avstralije in Malija, je, da se zavzema za spremembo, s katero bi se uvedel mehanizem glasovanja o uvrstitvi kemikalij na seznam v Prilogi III. Vendar se po izkušnjah z razprav z drugimi pogodbenicami zdi, da bi tako spremembo podprlo le malo pogodbenic. Zato bi morale biti alternativno stališče, da se načeloma podpre predlog Švice, Avstralije in Malija, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) ni zadostne podpore drugih pogodbenic za spremembo postopka odločanja o uvrstitvi na seznam v Prilogi III, s katero bi se uvedla možnost glasovanja v skladu s členom 22(4) v povezavi s členom 22(3), a brez uporabe člena 22(3), točka (b), Konvencije,
- (b) dodatna pravila in postopki, uvedeni s spremembami, so skladni z obstoječimi pravili in postopki iz Konvencije,
- (c) spremembe zagotavljajo, da ima prednost uvrstitev na seznam v Prilogi III in da dodatna pravila ne posegajo v uvrstitev na seznam v Prilogi III, tudi kadar gre za uvrstitev na seznam v Prilogi III, o kateri se odloči, ko je kemikalija že uvrščena na seznam v Prilogo VIII,
- (d) spremembe zagotavljajo, da bodo pravila glede zaščite držav uvoznic, ki se bodo uporabljala za izvoz kemikalij s seznama v Prilogi VIII, strožja od tistih, ki se uporabljajo za izvoz kemikalij s seznama v Prilogi III,
- (e) spremembe zagotavljajo, da bodo za vse pogodbenice, ki ratificirajo spremembo, vsi sklepi o uvrstitvi kemikalije na seznam v Prilogi VIII, vključno z vsemi sklepi, sprejetimi z glasovanjem, zavezujoči.

Predlog je skladen z izvajanjem Uredbe (EU) št. 649/2012, s katero se izvaja Rotterdamska konvencija v Uniji, in ga dopolnjuje. Poleg tega je v celoti skladen s ciljem Konvencije, ki je krepiti deljeno odgovornost in sodelovanje med pogodbenicami v mednarodni trgovini z

določenimi nevarnimi kemikalijami, da se zavarujeta zdravje ljudi in okolje pred možno škodo ter da se prispeva k okoljsko sprejemljivi uporabi teh kemikalij.

Predlog je skladen z Uredbo (ES) št. 1107/2009, Uredbo (EU) št. 528/2012 in Uredbo (ES) št. 1907/2006, saj ne posega v sklepe o dajanju kemikalij na trg v Evropski uniji.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“².

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Konferenca pogodbenic je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer Rotterdamsko konvencijo o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini.

Akti, ki naj bi jih Konferenca pogodbenic sprejela, so akti s pravnim učinkom. Predvideni akti o spremembi Priloge III bodo zavezujoči v mednarodnem pravu v skladu s členom 22 Konvencije in jih bo treba izvajati z Uredbo (EU) št. 649/2012. Akt o spremembi Konvencije, kot so ga predlagale tri pogodbenice, lahko odločilno vpliva na vsebino zakonodaje EU, in sicer na Uredbo (EU) št. 649/2012. Razlog za to je, da bi bilo treba spremembo Konvencije prenesti v zakonodajo Unije, če bi se Unija odločila, da jo ratificira.

Predvideni akt glede spremembe Priloge III ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Predvideni akt glede spremembe pravil o sprejemanju sprememb Priloge III (člen 22(5)) ali glede spremembe členov 7, 10, 11 in 22 ter uvedbe nove Priloge VIII (seznam kemikalij, za katere je potrebno izrecno soglasje) ne spreminja ali dopolnjuje institucionalnega okvira Konvencije, saj bodisi samo spreminja pravila o spremembah Priloge III bodisi v Konvencijo samo vključuje dodatno možnost za uvrstitev na seznam kemikalij, za izvoz katerih bo potrebno izrecno soglasje pogodbenice uvoznice, preden se uvrstijo na seznam v Prilogi III.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

² Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU glede predvidenega akta, ki ima hkrati več ciljev ali elementov, ki so neločljivo povezani, ne da bi bil eden v razmerju do drugih postranski, mora izjemoma vključevati različne ustrezne pravne podlage.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Cilji in elementi predvidenih aktov spadajo na področje „okolja“ in „trgovine“. Ti elementi predvidenih aktov so neločljivo povezani, ne da bi bil kateri v razmerju do drugih postranski.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep zato obsega naslednje določbe: člen 192(1), člen 207(3) in prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi morali biti člen 192(1), člen 207(3) in člen 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Konference pogodbenic spremenil Konvencijo, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa na Konferenci pogodbenic Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini glede nekaterih sprememb Konvencije in Priloge III h Konvenciji

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 192(1), člena 207(3) in člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta 2006/730/ES³ sprejela Rotterdamsko konvencijo o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini (v nadaljnjem besedilu: Konvencija), ki je začela veljati 24. februarja 2004.
- (2) Konferenca pogodbenic lahko v skladu s členom 7 Konvencije sprejme sklepe o uvrstitvi kemikalij na seznam v Prilogi III.
- (3) Konferenca pogodbenic naj bi na enajstem zasedanju sprejela sklepe o uvrstitvi nadaljnjih kemikalij na seznam v Prilogi III h Konvenciji.
- (4) Za krepitev deljene odgovornost in sodelovanja med pogodbenicami v mednarodni trgovini z določenimi nevarnimi kemikalijami, da se zavarujeta zdravje ljudi in okolje pred možno škodo ter da se prispeva k okoljsko sprejemljivi uporabi teh kemikalij, je treba na seznam v Prilogi III uvrstiti nadaljnje kemikalije, za katere je bilo ugotovljeno, da izpolnjujejo vsa ustrezna merila.
- (5) Konferenca pogodbenic bo preučila tudi predlog o spremembi Konvencije, ki so ga predložili Švica, Avstralija in Mali. Cilj predloga je obravnavati težave pri uvrščanju novih kemikalij na seznam v Prilogi III h Konvenciji, ki izhajajo iz potrebe po dosegu soglasja za sklep o spremembi Priloge III v skladu s členom 22(5) Konvencije.
- (6) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na Konferenci pogodbenic, saj bodo sklepi za Unijo zavezujoči ali bodo lahko odločilno vplivali na vsebino prava Unije, in sicer na Uredbo (EU) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ –

³ Sklep Sveta 2006/730/ES z dne 25. septembra 2006 o sklenitvi Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini v imenu Skupnosti (UL L 299, 28.10.2006, str. 23).

⁴ Uredba (EU) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij (UL L 201, 27.7.2012, str. 60).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki v imenu Unije zastopa na enajstem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije in na vseh nadaljnjih zasedanjih Konference pogodbenic, na katerih je to vprašanje na dnevnem redu, je, da Unija podpre sprejetje sprememb Priloge III h Konvenciji glede vključitve acetoklora, karbosulfana, krizotilnega azbesta, fentiona (formulacije z zelo majhnim volumnom (ULV) s koncentracijo aktivne snovi 640 g/l ali več), iprodiona, tekočih formulacij (koncentrat za emulzijo in topni koncentrat), ki vsebujejo parakvat diklorid v koncentraciji 276 g/l ali več, kar ustreza koncentraciji parakvat iona 200 g/l ali več, in terbufosa.

Člen 2

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na enajstem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije in na vseh nadaljnjih zasedanjih Konference pogodbenic, na katerih je to vprašanje na dnevnem redu, je, da se Unija zavzema za spremembo, ki bi vključevala mehanizem glasovanja o uvrstitvi kemikalij na seznam v Prilogi III h Konvenciji. Alternativno stališče je, da se podpre sprejetje sprememb, ki so jih predložili Švica, Avstralija in Mali (dokument XXX), če so izpolnjeni naslednji pogoji in se v ta namen izvedejo potrebne spremembe:

- (a) ni zadostne podpore drugih pogodbenic za spremembo postopka odločanja o uvrstitvi kemikalij na seznam v Prilogi III, s katero bi se uvedla možnost glasovanja v skladu s členom 22(4) v povezavi s členom 22(3), a brez uporabe člena 22(3), točka (b), Konvencije,
- (b) dodatna pravila in postopki, uvedeni s spremembami, so skladni z obstoječimi pravili in postopki iz Konvencije,
- (c) spremembe zagotavljajo, da ima prednost uvrstitev kemikalij na seznam v Prilogi III h Konvenciji in da dodatna pravila ne posegajo v uvrstitev kemikalije na seznam v Prilogi III, tudi kadar je ta kemikalija že uvrščena na seznam v Prilogi VIII h Konvenciji,
- (d) spremembe zagotavljajo, da pravila, ki se bodo uporabljala za izvoz kemikalij s seznama v Prilogi VIII h Konvenciji, pri zaščiti pogodbenic uvoznic ne bodo ohlapnejša od tistih, ki se uporabljajo za izvoz kemikalij s seznama v Prilogi III h Konvenciji,
- (e) spremembe zagotavljajo, da bodo za vse pogodbenice, ki ratificirajo spremembo, vsi sklepi o uvrstitvi kemikalije na seznam v Prilogi VIII h Konvenciji, vključno z vsemi sklepi, sprejetimi z glasovanjem, zavezujoči.

Člen 3

Predstavniki Unije se lahko glede na razvoj dogodkov na enajstem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije in na vseh nadaljnjih zasedanjih Konference pogodbenic, na katerih je to vprašanje na dnevnem redu, v posvetovanju z državami članicami na usklajevalnih sestankih na kraju samem dogovorijo o izpolnitvi stališča iz členov 1 in 2 brez nadaljnjega sklepa Sveta.

Člen 4

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*